

KTHU § 107

Dnr KS 2019/00089

Remittering av utredning - Uppdrag Mjellby

Beslut

Kommunstyrelsens utskott för tillväxt och hållbar utveckling beslutar att remittera utredningen till kulturnämnden, styrelsen för Destination Halmstad samt Region Halland med svar senast 2019-10-31.

Ärendet

Kommunfullmäktige har i Planeringsdirektiv med budget 2019-2023 beslutat att låta utreda ett antal frågor om Mjellby konstmuseum. Uppdraget handlar om att utvärdera läget, att bedöma vilka åtgärder som lämpligtvis ska vidtas med anledning av det aktuella investeringsbehovet samt att utreda kopplingen mellan museet och besöksnäringstrategin med mera.

Utredningen konstaterar att Halmstad under en längre tid profilerat sig som en konsstad. Den uppfattningen är utbredd bland halmstadsborna, men mindre vanlig i övriga Sverige. Samtidigt får Mjellby, jämförelsevis med konstmuseer i ett antal andra kommuner, stor medial uppmärksamhet för sina utställningar. Halmstad har ett brett och bra utbud inom konstsektorn och Mjellby är en central del i det.

Utredningen drar slutsatsen att en flytt av Mjellby inte kan motiveras. Skälen är flera. Det skulle ta flera år, sannolikt många år, innan lokaler finns tillgängliga. Den tiden finns inte, eftersom renoveringsbehovet är överhängande. Dessutom, en flytt av hela verksamheten bedöms bli dyrare än en renovering. Tillgängligheten skulle vara bättre om kollektivtrafiken stannade vid Mjellby och om en cykelbana drogs ända fram.

Utredningen konstaterar vidare att Mjellby inte kan drivas vidare utan investeringar i säkerhet och klimat som möjliggör en fortsatt drift av motsvarande dagens verksamhet. I nuläget, med kommunens ekonomiska förutsättningar, framstår det inte som rimligt att satsa på en utbyggnad, en investering som givetvis skulle ge möjligheter att utveckla verksamheten men som också skulle medföra behov av ökat driftanslag till personal och andra kostnader. Förslaget blir därför att Mjellby renoveras enligt alternativ 2 till en kostnad som 2017 uppskattades till 25 Mkr (+/-15 %). Eftersom det gått två år sedan kostnadsberäkningen gjordes behöver den siffran uppdateras.

Om renovering inte sker bör ett aktivt avvecklingsbeslut fattas som också omfattar frågorna om hur donationens villkor då ska uppfyllas.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Utredningen konstaterar slutligen att Mjellby redan idag är en besöksanledning, en profilbärare på det sätt som det diskuterats om i Besöksnäringstrategin. Men samarbetet mellan kulturnämnden och Destination Halmstad och andra aktörer behöver intensifieras för att utnyttja den fulla potentialen.

Utredningen föreslår därför följande:

Kommunstyrelsen beslutar

att förorda en ombyggnad av Mjellby konstmuseum enligt alternativ 2 redovisad i förstudie daterad 2017-10-10 (bilaga 1).

att uppdra åt samhällsbyggnadskontoret att, i samarbete med fastighetskontoret, uppdatera kostnadsberäkningarna inför arbetet med Planeringsdirektiv med budget 2021-2025.

att överlämna förslaget till verksamhetsberedningen inför arbetet med Planeringsdirektiv med budget 2021-2025.

att uppmana kulturnämnden och Destination Halmstad att gemensamt intensifiera arbetet med att skapa reseanledningar inom temat Kultur och historia och att göra det i samverkan med Region Halland och andra intressenter.

Kulturnämnden är verksamhetsansvarig nämnd. Nämnden ska därför delta i beredningen innan beslut fattas, varför utredningen föreslås remitteras till kulturnämnden för yttrande senast 2019-10-31. Eftersom ett av utredningens förslag även berör Destination Halmstad ska ärendet också remitteras dit för yttrande senast 2019-10-31.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kommunledningsförvaltningens stab. Under utredningen har kontakter tagits med kulturförvaltningen, Destination Halmstad, kommunledningsförvaltningens samhällsbyggnadsavdelning samt budgetchef och jurist, Region Hallands kulturförvaltning, Visithalland, Hallands Läns museer och Viveka Bosson.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens utskott för tillväxt och hållbar utveckling beslutar att remittera utredningen till kulturnämnden samt styrelsen för Destination Halmstad med svar senast 2019-10-31.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Yrkanden

Lovisa Aldrin (L) yrkar att kommunstyrelsens utskott för tillväxt och hållbar utveckling även remitterar ärendet till Region Halland för svar senast 2019-10-31.

Beslutsgång

Ordföranden (M) prövar Lovisa Aldrins (L) förslag med förvaltningens förslag och konstaterar att kommunstyrelsens utskott för tillväxt och hållbar utveckling beslutar enligt förvaltningens förslag med Lovisa Aldrins (L) tilläggsyrkande.

Justeringsdag	2019-09-13
Sekreterare	 Anna Carlgren
Ordförande	 Jonas Bergman
Justerare	 Michael Svensson

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

--	--	--	--	--

Ärende KS 2019/00089

Beslutsinstans: Kommunstyrelsens utskott för tillväxt och hållbar utveckling
Ärendets ursprung: Planeringsdirektiv med budget 2019-2023

Uppdrag Mjellby

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens utskott för tillväxt och hållbar utveckling beslutar att remittera utredningen till kulturnämnden samt styrelsen för Destination Halmstad med svar senast 2019-10-31.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige har i Planeringsdirektiv med budget 2019-2023 beslutat att låta utreda ett antal frågor om Mjellby konstmuseum. Uppdraget handlar om att utvärdera läget, att bedöma vilka åtgärder som lämpligtvis ska vidtas med anledning av det aktuella investeringsbehovet samt att utreda kopplingen mellan museet och besöksnäringstrategin m.m.

Utredningen konstaterar att Halmstad under en längre tid profilerat sig som en konsstad. Den uppfattningen är utbredd bland halmstadsborna, men mindre vanlig i övriga Sverige. Samtidigt får Mjellby, jämförelsevis med konstmuseer i ett antal andra kommuner, stor medial uppmärksamhet för sina utställningar. Halmstad har ett brett och bra utbud inom konstsektorn och Mjellby är en central del i det.

Utredningen drar slutsatsen att en flytt av Mjellby inte kan motiveras. Skälen är flera. Det skulle ta flera år, sannolikt många år, innan lokaler finns tillgängliga. Den tiden finns inte, eftersom renoveringsbehovet är överhängande. Dessutom, en flytt av hela verksamheten bedöms bli dyrare än en renovering.

Tillgängligheten skulle vara bättre om kollektivtrafiken stannade vid Mjellby och om en cykelbana drogs ända fram.

Utredningen konstaterar vidare att Mjellby inte kan drivas vidare utan investeringar i säkerhet och klimat som möjliggör en fortsatt drift av motsvarande dagens verksamhet. I nuläget, med kommunens ekonomiska förutsättningar, framstår det inte som rimligt att satsa på en utbyggnad, en investering som givetvis skulle ge möjligheter att utveckla verksamheten men som också skulle medföra behov av ökat driftanslag till personal och andra kostnader. Förslaget blir därför att Mjellby renoveras enligt alternativ 2 till en kostnad som 2017 uppskattades till 25 Mkr (+/-15%). Eftersom det gått två år sedan kostnadsberäkningen gjordes behöver den siffran uppdateras.

Om renovering inte sker bör ett aktivt avvecklingsbeslut fattas som också omfattar frågorna om hur donationens villkor då ska uppfyllas.

Utredningen konstaterar slutligen att Mjellby redan idag är en besöksanledning, en profilbärare på det sätt som det diskuterats om i Besöksnäringstrategin. Men samarbetet mellan kulturnämnden och Destination Halmstad och andra aktörer behöver intensifieras för att utnyttja den fulla potentialen.

Utredningen föreslår därför följande:

Kommunstyrelsen beslutar

att förorda en ombyggnad av Mjellby konstmuseum enligt alternativ 2 redovisad i förstudie daterad 2017-10-10 (bilaga 1).

att uppdra åt samhällsbyggnadskontoret att, i samarbete med fastighetskontoret, uppdatera kostnadsberäkningarna inför arbetet med Planeringsdirektiv med budget 2021-2025.

att överlämna förslaget till verksamhetsberedningen inför arbetet med Planeringsdirektiv med budget 2021-2025.

att uppmana kulturnämnden och Destination Halmstad att gemensamt intensifiera arbetet med att skapa reseanledningar inom temat Kultur och historia och att göra det i samverkan med Region Halland och andra intressenter.

Kulturnämnden är verksamhetsansvarig nämnd. Nämnden ska därför delta i beredningen innan beslut fattas, varför utredningen föreslås remitteras till kulturnämnden för yttrande senast 2019-10-31. Eftersom ett av utredningens förslag även berör Destination Halmstad ska ärendet också remitteras dit för yttrande senast 2019-10-31.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kommunledningsförvaltningens stab. Under utredningen har kontakter tagits med kulturförvaltningen, Destination Halmstad, kommunledningsförvaltningens samhällsbyggnadsavdelning samt budgetchef och jurist, Region Hallands kulturförvaltning, Visithalland, Hallands Läns museer och Viveka Bosson.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Uppdraget

Kommunfullmäktige beslutade i Planeringsdirektiv med budget 2019-2023 om följande uppdrag:

I en attraktiv kommun finns ett levande kulturliv. Halmstad har en stolt bakgrund som en kommun med en stark vilja att främja kulturen. Vi vill att Halmstad ska fortsätta att vara en kulturstad. För oss är det viktigt att vi ser kulturen som en del av utvecklingen av Halmstad och ta tillvara på de kulturskatter vi har. Mjellby konstmuseum är ett exempel på detta och med sin unika samling av Halmstadgruppen och den svenska surrealismen utmärker den Halmstad och Halland på konstkartan.

Nu står Mjellby inför ett skarpt läge. Det finns stora renoveringsbehov för att verksamheten ska kunna fortsätta bedrivas. En utredning har gjorts av Kulturförvaltningen som lämnar vissa frågetecken angående kopplingen till destinationsutvecklingen. Frågan kring museets geografiska läge behöver ytterligare utvärderas.

Därför uppdrar vi till KLF att samordna en större utredning där man kopplar samman den fortsätta utvecklingen av konstmuseet med besöksnäringstrategin, kulturstrategin samt kommande infrastruktursatsningar.

Donationen

Mjällby Konstgård grundades 1980 av Viveka Bosson. Under de kommande åren visades verk av Halmstadgruppen, men också av internationella konstnärer.

Konstgården donerades av Bosson till Halmstads kommun 1997. Samtidigt donerade hon en betydande samling verk, främst av Halmstadgruppen, till kommunen.

Donationen var förknippad med ett antal villkor. Av särskild betydelse i detta sammanhang är att donatorn ger uttryck för att

- ”Verken får endast flyttas om ”Mjällby Konstgård – Halmstadgruppens Museum” upphör att existera.”
- ”Eric Olson, med vars penningmedel och tavlor denna konstgård skapats, skall ha ett värdigt utrymme för skiftande större och mindre utställningar...”
- ”De donerade konstverken får ej säljas, utom möjligen enstaka verk till andra museer. De bör ingå i ett större sammanhang och bilda bas för utställningar av Halmstadgruppen i ”Mjällby Konstgård – Halmstadgruppens Museum”...”

Verksamheten efter det kommunala övertagandet

När kommunen tog över konstgården förändrades namnet till Mjellby konstmuseum. I samband med kommunens övertagande byggdes Mjellby till med ny utställningshall, entré samt café. Sedan dess har fastigheten underhållits och utrustats med kommunalt vatten och avlopp, men ingen ytterligare tillbyggnad har skett.

Mjellbys uppgift att arbeta med utställningar av Halmstadgruppen och inom det modernistiska fältet och med internationella utställningar har förvalts och utvecklats. Särskilt fokus har legat på surrealismen, med utgångspunkt från den egna samlingen av Halmstadgruppen. Ett regionalt uppdrag från Region Halland har förstärkt denna inriktning. Mjellby konstmuseum är det enda museet i Norden med surrealistisk inriktning. Mjellby fungerar som en kunskapsresurs gällande svenska och nordisk surrealism. Det finns också ett starkt internationellt nätverk med andra institutioner med surrealistiska samlingar.

Från och med 2006 har ett systematiskt utställningsarbete bedrivits. Genus och ett normkritiskt förhållningssätt till konsten har genomsyrat verksamheten. Mjellby konstmuseum har genom detta arbete legat i framkant på ett nationellt plan, vilket lett till återkommande studiebesök från andra kommuner och att Mjellby vid ett flertal tillfällen bjudits in till nationella konferenser för att tala om det dess normkritiska arbete. Mjellby har också och är aktivt med att tillsammans med forskningsvärlden, i enlighet med Mjellbys roll enligt den nya Museilagen, att ta fram ny kunskap om åsidosatta konstnärskap.

Utställningarna av Halmstadgruppens konst har huvudsakligen producerats med stöd av de egna samlingarna. De tillfälliga utställningarna, som ofta tar avstamp i Halmstadgruppens konst och historieskrivningen kring den, har producerats och produceras genom samarbete och lån från andra museer, institutioner och privatpersoner. Fortlöpande samarbete har Mjellby med Öregaards museum, Norrköpings konstmuseum, Uppsala konstmuseum, Västerås konstmuseum, Skövde konstmuseum m.fl. Andra institutioner som museet samverkat med är Whitechapel Gallery (London), Kristianstads konsthall och Millesgården samt Liljevalchs (båda Stockholm). Internationella institutioner som Mjellby lånat verk från är bland andra Centre Pompidou (Paris), Moderna Museet (Stockholm) och Statens Museum for Kunst (Köpenhamn). De utställningar som baserats på inlånade verk har möjliggjorts genom statlig utställningsgaranti från Riksantikvarieämbetet.

Det genomsnittliga besöksantalet per år under de senaste fem åren uppgår till cirka 27 000.

Besökarna och deras upplevelser följs upp årligen genom en intervjuundersökning. 419 personer intervjuades 2018. 73% av besökarna kom från Sverige, men inte från Halland. De internationella besökarnas andel uppgick till 4. De tillfälliga utställningarna var den primära besöksanledningen för 60% av besökarna, medan ungefär 30% primärt kom för Halmstadgruppen.

Mjellbys tillfälliga utställningar får ofta nationell uppmärksamhet. Under åren 2014-2018 förekommer Mjellby i 63 artiklar i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet och deras webbsidor. Så sent som 2019-08-22 uppmärksammades Mjellbys pågående utställning på hela första sidan i Dagens Nyheters kulturdelen samt genom ett helt uppslag, där Mjellbys utställning dominerar recensionen i konkurrens med en utställning på Louisiana (Humblebäck).

I samband med kommunens övertagande byggdes nya serviceytor, bl.a. ett café. Under åren har det varit svårt att hitta en restauratör som kunnat driva verksamheten kontinuerligt. F.n. erbjuds under sommarmånaderna – övrig tid på året är det begränsat till helgerna - ett caféutbud. Bokade beställningar löses genom catering. Ambitionen är att utveckla ett mindre, men noga utvalt sortiment på Mjellby som museet självt säljer. Dessutom är ambitionen att utveckla samverkan med de restaurangrörelser som finns i närheten och som drivs året om.

Aktuellt investeringsbehov

Kraven gällande konsthantiering har ökat det senaste decenniet, utifrån både klimat, säkerhet och konsthantiering. Mjellby har aktivt arbetat med detta inom befintliga ramar, men 2016 aktualiserades ett betydande investeringsbehov.

I kulturnämndens verksamhetsförändringar 2017-2019 lyftes frågan om Mjellbys framtid mot bakgrund av de stora utmaningar museet stod inför. I dokumentet konstaterades det att bl.a. "saknades

hanteringsutrymmen för ut- och inlastning av konst i klimat- och säkerhetsanpassade förrum samt separat packrum för upp- och nerpackning av konst.” Bristerna bedömdes som verksamhetskritiska; en säker hantering är en förutsättning för internationella lån och för att få statlig utställningsgaranti.

Som en konsekvens av det resonemanget avsattes det i Planeringsdirektiv med budget 2017-2019 500 kkr till ”utredning – framtida användning av Mjellby konstmuseum”.

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott antog 2016-03-06 § 63 (KS2017/00078) direktiv för utredningen. Målen var att utreda följande frågor

- ombyggnation, in- och utlastning, hantering och förvaring av konstverk
- klimat och ventilation
- vatten och avlopp.

Utredningen (bilaga 1) presenterade två förslag.

Förslag 1 tog sikte på en utveckling av verksamheten genom ett nytt entréparti med utvidgade ytor för entré, shop, café samt sanitet. Dessutom ingick en ”ny multifunktionell gallerigång mot trädgården” samt en ny, ”större klimatiserad utställningslokal.” Tillkomsten av en ny utställningshall skulle göra det möjligt att ha två utställningar igång samtidigt och öppethållandet skulle kunna öka med sex veckor/år. Ekonomiskt beräknades investeringskostnaden till 40 mkr (+/-15%). Dessutom skulle driftkostnaderna öka, både till följd av kapitalkostnaden och ökade driftkostnader för personal, flera utställningar m.m. Kulturförvaltningens bedömning var att detta skulle göra det möjligt att öka besöksantalet till 60-70 000 per år. Museets intäkter bedömdes uppgå till 2,1 mkr och det turistekonomiska utbytet till 40 mkr per år.

Förslag 2 handlade om att ”upprätthålla och säkerställa befintlig verksamhet” genom en uppdatering av ”Ventilation, konstklimat och funktionsytor...” Förslaget kostnadsberäknades till 25 mkr (+/- 15%). Den publika maxkapaciteten beräknades till 40 000/år. Förslaget innebar ingen utökning av driftkostnaderna utöver konsekvenserna av investeringen. Museets intäkter uppskattades till 1,3 mkr och det turistekonomiska utbytet uppskattades till 25 mkr per år.

Avslutningsvis så konstaterade utredningen:

”Utan investeringar kan kommunen inte möta upp nya museilagen gällande professionell hantering av samlingen samt kunskap och forskning kring denna.
Konsekvenser: Avveckling - Bedömning görs att Mjellby konstmuseum riskerar att inte kunna bedriva en professionell verksamhet efter 2020 med en konsekvens av eventuell avveckling. En eventuell flytt av verksamheten till nya lokaler är möjlig men förenlig med stora investeringar samt förlust av redan etablerat utflyktsmål.”

Kommunstyrelsen remitterade 2017-11-07 ärendet till kulturnämnden. Frågan som ställdes var hur renoveringen och tillbyggnaden skulle kunna ske utan ökad skattefinansiering ”genom verksamhetsutveckling, ökad självfinansieringsgrad och samverkan med Destination Halmstad, näringslivet och kulturlivet...”

Kulturnämnden svarade 18-02-28 § 23 att

- det inte är möjligt genomföra renovering och tillbyggnad utan skattefinansiering. Nämnden gjorde också bedömningen att ”En utökad självfinansieringsgrad är möjlig, men förutsätter en utökad publikkapacitet, vilket i sin tur kräver en investering.”
- Destination Halmstad gjort bedömningen att det finns stora möjligheter att utveckla Halmstad som konstdestination, men kulturnämnden menar att det behövs en investering för att bevara/utveckla besöksmålet.
- ”Samverkan med näringslivet utifrån ett ”sponsrings-orienterat” förhållningssätt till näringslivet bedöms som orealistiskt att uppnå, utifrån sammanhang och framför allt den nödvändiga investeringens storlek. Samverkan med näringslivet utifrån ett mer ”affärs-orienterat” förhållningssätt är möjlig, men bedömningen görs att en skattefinansiering fortfarande inte kan utebli i ett sådant scenario.”
- samverkan med kulturlivet på ett nationellt och internationellt plan inte ger en möjlighet att lösa investeringsfrågan.
- ”En eventuell flytt av verksamheten till alternativa lokaler skulle kunna vara aktuell, men behöver ställas i relation till investeringskostnader och förlusten av ett etablerat besöksmål.”

Kulturnämndens svar gick direkt till verksamhetsberedningen och arbetet med Planeringsdirektiv med budget 2019-2023.

Analys och förslag

Halmstad, konsten och Mjellby

Halmstad har länge profilerat sig som en konststad. Under många år antog kommunfullmäktige ett konkretiserat mål med innebörden att Halmstad ska vara en konststad med nationell och internationell ryktbarhet. Målet hämtade sin kraft från bedömningen att Halmstad har haft och har konstnärer av nationell och internationell klass. Men det har också byggt på bedömningen att det finns goda samlingar i Halmstad och inte minst från att det finns kompetens och kontakter för att kunna genomföra högklassiga utställningar och andra aktiviteter.

Lokalt finns bilden av Halmstad som en konststad. I den senaste kulturundersökning som kulturförvaltningen lät Novus genomföra 2014 ansåg 3 av 5 halmstadbor att Halmstad är en konststad.

Samma bild finns inte nationellt. Företaget YouGov genomförde 2017 en varumärkesmätning på uppdrag av Destination Halmstad som en del av arbetet med att ta fram en besöksnärringsstrategi. Här uppgav 15% av respondenterna att Halmstad är en bra plats att besöka för att det finns ett bra utbud av kulturella platser och upplevelser.

Ovan redovisades att Mjellby under perioden 2014-2018 förekom i 63 artiklar i nationell press. Siffran 63 säger inte i sig så mycket, men jämförs det med att Borås konstmuseum under samma period återfanns i 46 artiklar och Norrköpings konstmuseum i 29 så säger det en del.

Konsten i Halmstad är dock inte synonymt med Mjellby. Här finns en konsthall och flera framstående, privata gallerier. För att förstärka profilen ytterligare har kommunen, tillsammans med Region Halland, sedan 2009 arbetat medvetet för att omskapa och förnya Hallands Länsmuseum i Halmstad till Hallands konstmuseum. Innan beslutet om att bygga om och till Hallands konstmuseum diskuterades just den styrka det skulle bli med två starka konstaktörer, varav en centralt placerad och den andra lokaliserad till en lantlig miljö, med skilda och kompletterande inriktningar. Hallands konstmuseum kommer att invigas 2019-10-26.

Konsten och Mjellby i strategidokument

Styrelsen för Destination Halmstad antog 2018 en *besöksnäringstrategi* (*Halmstad. Strategi 2030*). I denna anges att Halmstad har fem ”affärsområden/teman” där det finns ”ett stort och starkt utbud.” Ett av dessa är Kultur och historia. Inom varje område identifieras ett antal profilbärare, något som bidra med ”att skapa lyskraft och bygga bilden av Halmstad som en attraktiv besöksdestination.” I underlaget till strategin lyfts t.ex. Mjellby och Hallands Konstmuseum fram som profilbärare inom temat Kultur och historia. Strategin slår fast fem strategiska utvecklingsområden varav ett är utbud- och kvalitetsutveckling där målet är att ”Inom två år ska vi ha tagit fram minst tre nya reseanledningar inom varje tema och vi ska ha minst tre exportmogna erbjudanden inom varje tema.” Arbetet med att förverkliga besöksnäringstrategi pågår, men inga särskilda insatser riktade mot kulturen har genomförts än.

Kulturnämnden har 2019 presenterat *Kunskapsunderlag och förslag på Kulturprogram för Halmstads kommun*. Det dokumentet är medvetet formulerat på en allmän, abstrakt nivå i syfte att skapa förflyttning av Halmstad som kulturstad, inte på utvecklingen av enskilda verksamheter, t.ex. Mjellby.

I dokumentet slår kulturnämnden fast att avsikten med programmet är att det ska vara ett verktyg av betydelse för samtliga delar av Halmstads vision om Hemstaden – Kunskapsstaden – Upplevelsestaden. Kulturnämnden föreslår vidare tre kulturstrategiska mål och pekar ut fem utvecklingsområden, alla i större eller mindre omfattning applicerbara på Mjellby och dess verksamhet.

Region Halland har i *Tillväxtstrategi 2014-2020* pekat ut tre halländska styrkeområden, däribland besöksnäringen. Tillväxtstrategin slår fast att: ”Genom att utveckla Halland som destination skapas förutsättningar för nya besökare, fler företag, ökade investeringar och fler inflyttare som söker sig till Halland för att leva, bo och arbeta. Destinationsutveckling är alltså ett sätt att bidra till regionens attraktionskraft. Inom ramen för detta sammanförs tematiska områden såsom mat, landsbygdsutveckling, kultur/idrott och kreativa näringar.”

Region Halland har antagit *Hallands kulturplan 2017-2020*. Här slås det fast att ”Konstmuseer och konsthallar i Halland är av stort regionalt intresse men utgör också tillsammans viktiga arenor för en nationell och internationell publik. Region Halland har en överenskommelse med Halmstads kommun för Mjellby Konstmuseum som centrum för surrealistisk konst.” Kulturplanen konstaterar vidare att i och med att Hallands Konstmuseum får nya och ändamålsenliga lokaler skapas nya förutsättningar för hela regionens konstliv, inte minst i samverkan med andra konstaktörer i Halland. I planen uttrycker Region Halland ett antal ambitioner, bl.a. att skapa nya attraktiva besöksmål.

Går det rent legalt att lägga ned/flytta Mjellby konstmuseum?

Förhindrar donationsbestämmelserna en nedläggning/flytt av Mjellby konstmuseum? Nej, det gör det inte. Det står uttryckligen i donationshandlingarna att de donerade verken endast får flyttas om Mjellby ”upphör att existera”. Donationen öppnar alltså för att Mjellby kan upphöra.

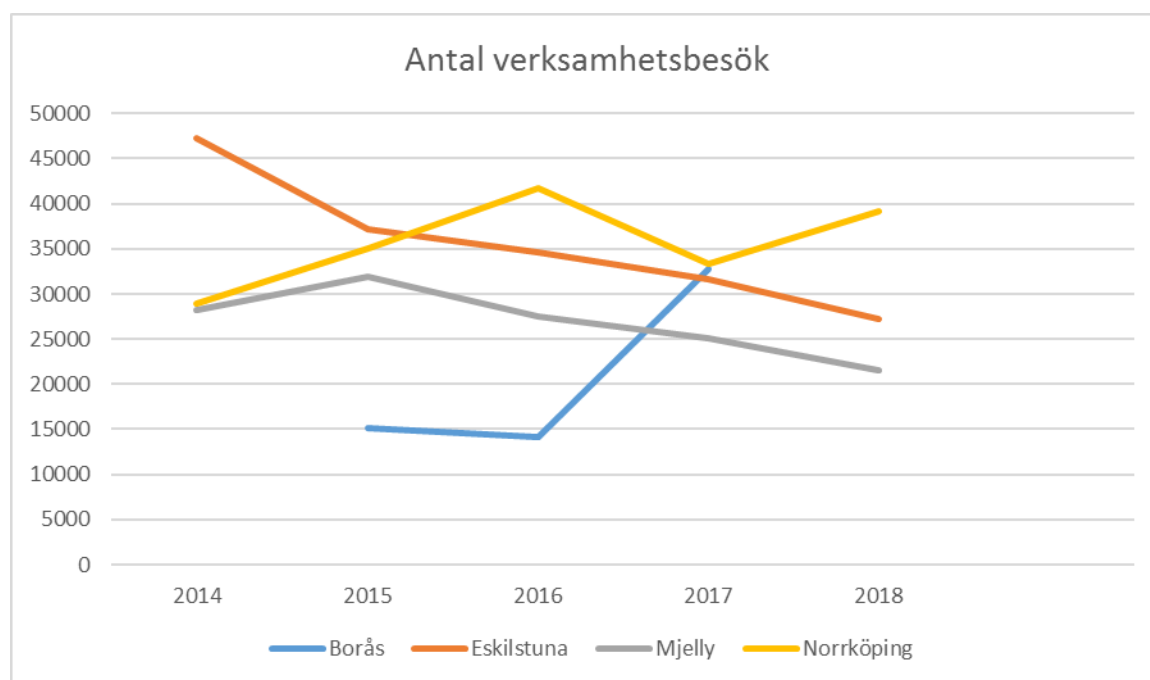
Samtidigt så kan donationshandlingarna inte tolkas på annat sätt än att kommunen genom mottagandet av donationen förbundit sig att hålla ”ett värdigt utrymme för skiftande större och mindre utställningar” av Eric Olsons verk. Sannolikt får nog donationsvillkoren också anses omfatta ett åtagande att ha utställningar av Halmstadgruppen.

Slutsatsen blir att Mjellby kan avvecklas/flyttas men att kommunen då måste skaffa andra lokaler för att visa Eric Olsons och övriga Halmstadgruppens verk.

Det geografiska läget

Mjellby ligger utanför staden i en lantlig miljö. Det är naturskönt, det finns bra med parkeringar och det är lätt för turistbussar att ta sig dit och parkera. Samtidigt är det en bit, cirka 7 km, från centrum. Det är alltså inget man promenerar till. Att cykla är dock fullt möjligt, men det saknas cykelbana den sista biten, en sträcka på cirka 500 meter. Det finns ingen planering för en utbyggnad. Buss går att åka, men inte ända fram – man får gå cirka 500 meter på landsvägen från Kustvägen. Tillgängligheten kunde helt enkelt vara betydligt bättre, vilket skulle kunna lösas genom en omläggning av busslinjerna och en utbyggd cykelbana. Båda delarna kräver dock finansiering som saknas i dagsläget.

Trots detta så drar Mjellby idag i snitt 27 000 besök/år. Skulle den siffran varit högre om museet varit mera centralt placerat? Frågan är vanskelig att svara på. Myndigheten för kulturanalys redovisar återkommande besöksiffrorna för landets museum. Trots det är det mycket svårt att göra jämförelser mellan olika museer – det finns för många museer så kraftiga årliga fluktuationer att det är problematiskt att göra jämförelser. Men om vi håller oss till åren 2014-2018 och jämför besöksiffrorna mellan Mjellby och tre centralt belägna, kommunala konstmuseer så ser siffrorna ut så här:

Det går inte att dra några säkra slutsatser av uppgifterna. Å ena sidan kan vi notera att Mjellby har lägre publiksiffror de flesta åren än de övriga museerna. Men alla de tre övriga ligger i kommuner som är större än Halmstad. Och besöksiffrorna varierar förhållandevis kraftigt. Sannolikt berättar utvecklingen mer om vilka utställningar man haft än att de bekräftar lägets betydelse. Det finns också skäl att notera att antalet besökare givetvis också påverkas, även om det kan vara marginellt, av frågan om man tar entré eller inte. År 2017 – senaste året det finns tillgängliga uppgifter för – tog Mjellby avgift medan såväl Eskilstuna som Norrköping inte tog någon avgift, medan Borås tog avgift endast delar av året.

Finns det ekonomiska incitament att flytta Mjellby?

Åtgärder för att bibehålla eller utveckla Mjellby på nuvarande plats är kostsamma.

Men att flytta verksamheten till en mer central placering kommer inte att bli billigare. Det finns inga lokaler som motsvarar de krav som kommer att ställas på storlek, klimat, säkerhet och konstanterering utan det kommer att handla om en stor ombyggnation alternativt en nyproduktion. Den beräknade byggkostnaden per m² för Hallands konstmuseum uppgår till 40 000:-. Det ger för ett nybyggt konstmuseum omfattande cirka 2 000 m² en kostnad på minst 80-100 Mkr.

En förändring och inskränkning av uppdraget till en koncentration på det som kommunen förbundit sig till i och mottagandet av donationen skulle inte vara lika ytkrävande. Ett mindre museum med fokus på Halmstadgruppen skulle uppskattningsvis hamna på minst 300 m² utställningsyta. Till det kommer ytor för förvaring och hantering samt publika ytor. Utan att en fördjupad analys genomförts kan det totala ytbehovet uppskattas till cirka 800 - 1 000 m².

Skulle varumärket skadas av en flyttning?

Mjellby är ett etablerat varumärke, som är intimt förknippat inte bara med verksamheten utan också med platsen. Skulle verksamheten flyttas, och inte minst om uppdraget samtidigt skulle inskränkas, framstår det inte som lämpligt att återanvända namnet. Ett flyttat museum skulle behöva ett nytt namn. Därmed skulle ett inarbetat varumärke försvinna. På kort sikt skulle värdet inte kunna återvinnas; däremot är det fullt möjligt att på sikt skapa ett nytt, positivt laddat varumärke.

Sammanfattande bedömning

Utredningens uppfattning är att konsten är viktig i Halmstad; den är sedan en lång tid tillbaka en del av identiteten. Därmed är konsten viktig för bilden av Halmstad och kommunens attraktivitet.

Mjellby är inte synonymt med konsten i Halmstad. Konstlivet är mycket större än så, vare sig vi talar om yrkesutövande konstnärer, intresserad allmänhet, offentlig konst eller andra institutioner, t.ex. offentligt ägda som Hallands konstmuseum och Konsthallen eller privat ägda som Tres Hombres Art och The PhotoGallery. Men Mjellby är en oerhört viktig del av Halmstad som konststad, en institution med spets med Museilagens uppdrag om att "bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning" som utgångspunkt.

I höst öppnar det om- och tillbyggda Hallands konstmuseum, beläget i omedelbar anslutning till centrum och Nissan. Museet, där Halmstads kommun är en av huvudmännen, har som regionalt uppdrag att fungera som ett nav för det konstlivet i Halland. Museet har en omfattande samling konst och – genom avtal med Bærtlingstiftelsen – tillgång till en stor samling av den Halmstadfödde, internationellt erkände konstnären Olle Bærtling. Redan när frågan om investering i Hallands konstmuseum aktualiserades gjordes bedömningen att Hallands konstmuseum och Mjellby konstmuseum inte kommer att vara konkurrenter. De kommer att komplettera varandra och skapa ändå bättre förutsättningar att stärka Halmstads konstidentitet och därmed Halmstad som ett besöksmål.

Mjellby har i sitt uppdrag att dels visa Eric Olsons och Halmstadgruppens verk, dels att visa tillfälliga utställningar. Verksamheten har varit och är framgångsrik. Men de tillfälliga utställningarna bygger på

inlånade verk och den delen av verksamheten är hotad om det inte görs investeringar i säkerhet, klimat m.m.

Uppdraget handlar om två saker samtidigt: det handlar dels om investeringar och dels om läget.

Mjellby är idag lantligt beläget. Dagens läge har sina fördelar och det finns exempel på en näraliggande institution, läs Louisiana, som är framgångsrik och har goda besökssiffror. Nackdelen med placeringen är tillgängligheten – kollektivtrafiken stannar en bit bort och det saknas cykelbana till museet. Inget av detta är emellertid omöjligt att lösa, det handlar om pengar och prioriteringar.

En central placering är ingen garanti för en ökad publikgenomströmning, det visar besökssiffrorna från en del andra, centralt belägna museer. Avgörande för publiktillströmningen torde snarare vara utställningarna samt museibyggnaden, dess arkitektur och utformning. En annan sak som kan påverka är huruvida verksamheten är avgiftsbelagd eller inte. Men det är inte säkert i Mjellbys fall – det är som Mjellby hade fri entré ökade besökssiffrorna endast marginellt.

Idag finns det inga byggnader som är tillgängliga för en flytt och som skulle kunna möta museets behov på säkerhet, klimat etc. Alternativen det går att se är att i arbetet med Tullkammarkajen eller, i ett längre tidsperspektiv, förnyelsen av Larsfrid arbeta för att ta fram en fastighet för ombyggnad eller en tomt för byggnation. Ett annat alternativ skulle på sikt kunna vara Slottet. Slottet är dock statligt byggnadsminne och det gör att det finns starka begränsningar i möjligheterna att anpassa byggnaden till ändamålet. Om man beräknar kostnaden för en nybyggnad på det pris som använts för Hallands Konstmuseum på 40 000 kronor och en yta på cirka 2 000 m² skulle en nybyggnation hamna på minst 80 miljoner, sannolikt mer.

Givetvis går det att tänka i lite andra banor. Donationen nämner ett scenario om att Mjellby läggs ner, men att det fortsatt finns krav på att ställa ut Halmstadgruppens och inte minst Eric Olsons verk. Och eftersom verken endast undantagsvis får säljas så kommer det att finnas en stor, kulturhistoriskt och ekonomiskt värdefull samling kvar som måste vårdas. Halmstadgruppen är av stor betydelse för bilden av Halmstad som konststad. Trots det skulle en verksamhet inskränkt till att visa de egna samlingarna inte alls ha den attraktionskraft som en verksamhet som både visar Halmstadgruppen och tillfälliga utställningar som inte minst sätter Halmstadgruppens verksamhet i nytt ljus. Det skulle kosta betydligt mindre att ordna lokaler för och bedriva en sådan verksamhet, men en verksamhet inskränkt till att visa de egna samlingarna har inte utretts vidare då det inte ingår i uppdraget.

Utredningsuppdraget pekar på otydligheter i tidigare underlag avseende kopplingen till destinationsutvecklingen.

Inledningsvis finns det anledning att diskutera besökssiffrorna som de redovisats i utredningen om investeringarna. Där anges att en utbyggnad enligt förslag 1 beräknas ge ett möjligt besöksantal på cirka 60 000 per år medan en investering för att garantera en fortsatt drift kalkylerades ge ett maximalt besöksantal på 40 000 per år. Det är tveklöst så att en utbyggnad enligt det första alternativet som ger möjligheter till parallella utställningar och ett utökat öppethållande skapar möjligheter. Men de angivna uppgifterna ska inte tas som en prognos för antalet besök utan det är en beräkning av hur många besök man kan ta emot. Det torde inte råda något tvivel om att en utbyggnad enligt alternativ 1 leder till en ökning, allt annat vore egendomligt, men knappast till 60 000. Och en renovering som säkerställer fortsatt drift i nuvarande omfattning kommer inte i sig att leda till ett besöksantal på 40 000 från dagens

27 000. Av avgörande betydelse för antalet besökare är utställningarna, entréavgiften och paketeringen/marknadsföringen.

Diskussionen om antalet besökare har också betydelse för beräkningen av det turistekonomiska utfallet. I den tidigare utredningen gjordes uppskattningar av detta utifrån en modell som kulturförvaltningen hämtat från Destination Halmstad. Beräkningarna lider emellertid av två brister. För det första bygger de på maxantalet besökare, inte en beräkning av effekterna av antalet väntade besökare, och för det andra tar den därmed inte i beaktande om besöket på Mjellby är det primära skälet till besöket eller om det är följd av att man besöker museet i samband med att man ändå besöker Halmstad. Mjellbys egen uppföljning av besökarna hittills under 2019 visar på att cirka 30% av besökarna uppger att besöket på Mjellby är den primära anledningen till att man tar sig till Halmstad. Ungefär 20% uppger att Mjellby delvis är orsaken till besöket i Halmstad.

Besöksnäringen har av Region Halland pekats ut som ett av Hallands styrkeområden. Region Halland har i sin Kulturplan under avsnittet Bild och form slagit fast flera viljeinriktningar, bl.a. att skapa nya och attraktiva besöksmål. Lokalt har Halmstads kommun i sin besöksnäringstrategi markerat att ett styrkeområde för Halmstads besöksnäring är kultur och historia. Mjellby är en av profilbärarna, Hallands Konstmuseum en annan. I besöksnäringstrategin har man pekat ut ett mål om att ta fram reseanledningar och exportmogna erbjudanden inom området Kultur och historia. Här är konsten given, men arbetet har inte kommit dit än.

Eftersom museerna har begränsad kompetens och begränsade marknadsföringsresurser och inte har som primär uppgift att utveckla reseanledningar finns det all anledning för Kulturnämnden och Destination Halmstad att i samverkan med Region Hallands kulturförvaltning och besöksnäringssavdelning (Visit Halland) samt det privata näringslivet.

Sammanfattningsvis är bedömningen att Mjellby har en vital roll i Halmstads konstliv och upplevelsen av Halmstad som konst- och kulturstad. Verksamhetens – både som "Halmstadgruppens museum" och som en arena för tillfälliga utställningar - fortsatta drift bör därför garanteras genom en investering. Ett beslut i enlighet med bilagans alternativ 1 ger nya och bättre förutsättningar, men det kräver inte bara en stor investering, det kräver också nya medel för driften. Det ökade kostnaderna behöver också vägas mot kommunens totala ekonomi och det stora behovet av investeringar inom andra sektorer som skola, vård och omsorg samt infrastruktur.

Viktigare än att skapa nya förutsättningar på Mjellby är att trygga en drift motsvarande dagens och att utveckla samarbetet med andra aktörer som Hallands Konstmuseum för att stärka Halmstad konstprofil.

En flytt av Mjellby till centrala Halmstad skulle sannolikt bidra till att vitalisera centrum, men det är i sig ingen garant för en ökad publiktillströmning och ur ekonomisk synpunkt skulle det inte vara billigare. Samtidigt finns det skäl att notera att Halmstads kommun m.fl. genom om- och tillbyggnaden av Hallands Konstmuseum har nyskapat en konstinstitution med hög kvalitet i ett centralt läge.

Tillgängligheten skulle kunna förbättras genom cykelbana och ny linjedragning för kollektivtrafiken, men sådana åtgärder kräver i sin tur nya investeringar och sannolikt nya driftkostnader.

Förslaget till beslut blir därmed att kommunstyrelsen beslutar

att förorda en ombyggnad av Mjellby konstmuseum enligt alternativ 2 redovisad i förstudie daterad 2017-10-10 (bilaga 1).

att uppdra åt samhällsbyggnadskontoret att, i samarbete med fastighetskontoret, uppdatera kostnadsberäkningarna inför arbetet med Planeringsdirektiv med budget 2021-2025.

att överlämna förslaget till verksamhetsberedningen inför arbetet med Planeringsdirektiv med budget 2021-2025.

att uppmana kulturnämnden och Destination Halmstad att gemensamt intensifiera arbetet med att skapa reseanledningar inom temat Kultur och historia och att göra det i samverkan med Region Halland och andra intressenter.

Kulturnämnden är verksamhetsansvarig nämnd. Nämnden ska därför delta i beredningen. Ett av utredningens förslag berör också Destination Halmstad varför även bolaget ska delta i beredningen.

Kommunstyrelsens utskott för tillväxt och hållbar utveckling föreslås därför att, innan beslut om själva utredningen tas, remittera utredningen till kulturnämnden samt styrelsen för Destination Halmstad för yttrande senast 2019-12-31.

Konsekvenser av förslaget

Utredningen kompletteras med kulturnämndens, dvs. den verksamhetsansvariga nämndens, och Destination Halmstads synpunkter innan kommunstyrelsen tar ställning i sakfrågan.

Ärendets beslutsgång

190910 kommunstyrelsens utskott för tillväxt och hållbar utveckling (KTHU) - beslut om remiss

191030 kulturnämnden och Destination Halmstad – svar på remiss

191112 KTHU – beredning

191126 kommunstyrelsen – beslut

våren 2020 verksamhetsberedningen – beredning

juni 2020 kommunfullmäktige – beslut

Beslutsunderlag

1. Fredblads Arkitekter 2017-10-10 Mjellby konstmuseum Förstudie

Information om beslutet

Verksamhetsberedningen

Kulturnämnden

Destination Halmstad

Kommunledningsförvaltningens samhällsbyggnadsavdelning

Fastighetskontoret

Kommunledningsförvaltningen

Mattias Rossköld, kommundirektör
Henry Bengtsson, senior rådgivare

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	SID
• INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
• UPPDRAGSBESKRIVNING & ORGANISATION	3
• NULÄGESANALYS	4
• KONSEKVENSANALYS	5
• BEFINTLIG PLANLÖSNING , MJELLBY KONSTMUSEUM	6
• FÖRSLAG 1	7 - 12
• FÖRSLAG 2	13 - 17
• TEKNISKA SYSTEM: Vatten/Värme/Sanitet, Styrteknik, El & Konstruktion	18 - 19
• KALKYL	19

UPPDRAGSBESKRIVNING

I planeringsdirektiv med budget för 2017-2019 fanns avsatta medel för en utredning av Mjellby konstmuseums framtida användning. Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott beslutade 2017-02-21 att fastställa direktiv för vad som skulle ingå i utredningen. Direktiven innebar att man skulle utreda:

- Ombyggnation, in- och utlastning, hantering och förvaring av konstverk.
- Klimat och ventilation
- Vatten & avlopp

Fastighetskontoret fick därefter i uppdrag av samhällsbyggnadskontoret att hålla i utredningen som skulle resultera i två tänkbara förslag. Ett utvecklingsförslag, förslag 1, vilket skulle visa hur verksamheten kunde utökas och förstärkas som besöksmål.

Det andra förslaget, förslag 2, skulle redogöra för de nödvändiga investeringar som krävs för att fortsatt kunna bedriva verksamhet i byggnaderna.

ORGANISATION

- Fastighetskontoret
- Samhällsbyggnadskontoret
- Kulturförvaltningen
- Arkitekt: Fredblad
- Byggteknik: Madison Konsult AB
- Mark: MPB Syd AB
- VVS / Styrteknik: Sweco
- El: Effekt i Varberg AB
- Brand: Säkerhetspartner AB
- Kalkyl: Forsen AB

NULÄGE - MJELLBY KONSTMUSEUM

1997 donerades Mjellby konstmuseum till Halmstads kommun; en sommarbase-rad utställningsverksamhet som lockade ca 5000 besökare årligen. 2017 är muse-et – i samma byggnad - öppet alla dagar i veckan, är nationellt och internationellt erkänt för sin verksamhet och drar mellan 30-32.000 besökare per år. Det är en verksamhet som genererar stora värden till Halmstads kommun och regionen, både ur ett identitetsskapande perspektiv och ur ett rent ekonomiskt. Enligt tu-risnäringens beräkningsmodell genererar Mjellby konstmuseum runt 20 miljoner årligen i intäkter till Halmstads kommun.

Utredningen 2017 utgår från verksamhetens exceptionella utveckling och är kopp-lad till utmaningar kring fastighetens skick, ökade omvärldskrav på verksamheten samt avsaknaden av tillräckliga publika ytor. Medvetenheten om dessa utmaning-ar har funnits länge – frågan lyftes redan 2012 för att 2014 mynna ut en mindre utredning.

Fastigheten: I dag saknas ventilation i hela museet samt klimatanläggning för de-lar av utställningslokalerna. Klimatanläggning behövs för att säkerställa Halmstad-gruppens samling om drygt 500 verk för framtiden. Starka kulturhistoriska värden för både Halmstad och Halland riskeras gå förlorade om inget görs. Stora delar av fastigheten är i dåligt skick med bland annat läckande tak och brister i miljön.

Ökande omvärldskrav: Museibranschen ställer allt hårdare krav på säkerhet och hantering av konstverk. Hög säkerhet och godkänt klimat är också avgörande för att få Statlig försäkring via Kammarkollegiet, något som rent ekonomiskt möjliggör för museet att visa internationellt högt värderade konstnärskap. Ett omvärldskrav är också att det måste finnas så kallade funktionsytor i en museal verksamhet. Det innebär specialutrustade och säkerställda rum för mottagning, uppackning, hantering och nedpackning av konst inför utställningar. Idag finns inget av detta att tillgå på Mjellby konstmuseum.

Publikökningen: Mjellby konstmuseums stora framgångar med publikökning som följd har lett till att museets publika ytor inte räcker till, exempelvis i entrépartier och gällande sanitet. Här utgör också bristen på ventilation ett problem. Museet uppfyller idag inte kommunens krav på tillgänglighet, varken för besökare eller personal, då ett par nivåer inte går att nå med godkänd ramp. För att kunna möta en framtid med ökade besöksiffror är verksamheten i starkt behov av till- och ombyggnation.

Förslag 1 - utveckling av Mjellby konstmuseums verksamhet.

Förslag 1 är ett utvecklingsalternativ och en hållbar lösning för framtiden där man tar hänsyn till och utnyttjar hela Mjellby konstmuseums potential som Halmstadgruppens museum, banbrytande utställningsarena och nationellt/internationellt besöksmål. Museets publika utvecklingskurva och verksamhetens starka genomslag i media ger Mjellby konstmuseum goda förutsättningar att nå upp till ca 60.000 besökare per år. Det skulle göra det till ett av Sveriges mest välbesökta kommunala museer utanför storstadsregionerna. En sådan ökning skulle innebära en fördubbling av turistekonomiska värden och intäkter till Halmstads kommun.

Förslag 1 tar inte bara hänsyn till interna funktionsytor utan lägger stor vikt på besökarens upplevelse av museet, både ur ett funktionellt, innehållsmässigt och visuellt perspektiv. Förslaget ger upplevelsen av ett nytt, uppdaterat museum utan att förlora museets grundidentitet.

Den yttre miljön stärks med nytt entréparti som skapar ny visuell kontakt med kustvägen. Entré, shop, café samt sanitet utvidgas och möjliggör ökat antal besökare. En ny mångfunktionell gallerigång mot trädgården blir husets nya hjärta. Här finns möjlighet att fika, lyssna på föreläsningar/musik. Här kommer det också finnas ytterligare utställningsmöjligheter för mindre etablerade konstnärer och elevutställningar.

Genom att addera ytterligare en större klimatiserad utställningslokal skulle Mjellby konstmuseum kraftigt stärkas som utflyktsmål och besöksdestination. Museet kan också arbeta med flera utställningar parallellt och på så sätt locka olika målgrupper. Dessutom skapas möjligheten att hålla verksamheten öppen vid installering av nya utställningar. Det innebär 6 veckor ytterligare öppethållande per år. I utvecklingsförslaget prioriteras även pedagogiska utrymmen för att öka kapaciteten att ta emot grupper/skolklasser.

Konsekvens: Utveckling

- En utveckling och tillvaratagande av Mjellby konstmuseums unika och oersättliga verksamhet för framtiden.
- Förstärkt besöksmål med stora turistekonomiska värden
- Utställningsarbetet utvecklas utifrån utökad utställningsyta.
- Halmstadgruppen stärks som ett nationellt kulturarv utifrån ökat besöksantal
- Museet bidrar starkt till måluppfyllelse gällande målet "Halmstad ska vara ett konst centrum med internationell ryktbarhet".
- Ökad synergieffekt tillsammans med Hallands Konstmuseum, både gällande samverkan och förstärkt besöksattraktion till konststaden Halmstad.
- Positionerar Halmstad som en kommun där kultur är en viktig samhällsbärare.

Förslag 2 – upprätthålla och säkerställa befintlig verksamhet på Mjellby konstmuseum

Ventilation, konstklimat och nya funktionsytor uppdateras för att säkerställa det nationella och internationella utställningsarbetet. Härmed säkras Halmstadgruppen som kulturarv för framtiden. Museet kan fortsätta bidra till Halmstad och Halland som en av landets viktigaste konstinstitutioner som dessutom genererar stora turistekonomiska värden till regionen.

Konsekvenser: Upprätthållande.

- Förstärkning av interna funktionsytor.
- Utställningsarbetet fortskrider
- Förvaltandet av Halmstadgruppens samling och historieskrivning säkras
- Bättre allmänklimate för publik

Enligt befintlig utvecklingskurva fortsätter Mjellby konstmuseum öka besöksantalet, dock görs bedömningen att med dagens publika ytor finns en maxkapacitet motsvarande 40.000 besökare årligen.

Konsekvens om investeringar inte görs:

Om inga investeringar görs, kan Mjellby konstmuseum inte möta de krav som ställs för nationellt och internationellt utställningsarbete. Halmstads kommun förvaltar idag genom Mjellby konstmuseum en samling om ca 500 verk av Halmstadgruppen, med starka kulturhistoriska värden. Utan investeringar kan kommunen inte möta upp nya museilagen gällande professionell hantering av samlingen samt kunskap och forskning kring denna.

Konsekvenser: Avveckling - Bedömning görs att Mjellby konstmuseum riskerar att inte kunna bedriva en professionell verksamhet efter 2020 med en konsekvens av eventuell avveckling. En eventuell flytt av verksamheten till nya lokaler är möjlig men förenlig med stora investeringar samt förlust av redan etablerat utflyktsmål.

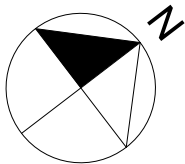
- Stora turistekonomiska värden går förlorade genom att ett av Halmstads och Hallands starkaste besöksmål försvinner.
- Inkomster från Mjellby konstmuseum går förlorade, vilka idag bekostar utställningarna både på Mjellby konstmuseum samt Halmstads Konsthall. Bidrag från Region Halland utgår.
- Ett unikt, internationellt nätverk kopplat till Mjellby konstmuseum och dess verksamhet går förlorat.
- Utan Mjellby konstmuseum riskerar Halmstadgruppen som kulturarv att förminskas. Besöksmålet Halmstadgruppens museum försvinner och därmed kunskapsförmedling en kring gruppens betydelse i svensk konsthistoria och dess lokala förankring. Även museets arbete med dokumentation och forskning går förlorat utan en naturlig hemvist.
- Vid en avveckling står kommunen inför en utmaning att förvalta Halmstadgruppens samling på ett ansvarsfullt sätt vad det gäller klimat och säkerhet. Det kommer också innebära en omfattande kostnad för adekvat förvaring på ett externt professionellt konstlager.

BEFINTLIG PLAN

UTSTÄLLNINGSYTA: 580 M2
BTA BEFINTLIG (exkl. skola & Lada): 1230 m2

- A VINDFÄNG
- B RECEPTION / SHOP
- C WC / KAPPRUM
- D KONSTARKIV
- E VERKSTAD
- F CAFÉ / KÖK
- G KONTOR / PERSONAL
- H OLJEPANNA
- I UTSTÄLLNINGSHALL 1
- J UTSTÄLLNINGSHALL 2
- K UTSTÄLLNINGSHALL - KUPOLEN
- L BARNATELJÉ
- M ERIK OLSSON RUMMET

Mjellby Konstmuseums stora ökning av besökare har lett till att museets publika ytor har svårt att klara det ökade trycket. Entrén/shopen är inte dimensionerad för bussgrupper och det stora publiktryck som sker sommartid. ,Toaletter räcker inte till i antal och ventilation/avlopp är inte anpassat för mängden. Caféets storlek och möjligheter till utveckling är små vilket begränsar dess kvalitativa nivå. Museet uppfyller idag inte kommunens krav på tillgänglighet varken för personal eller besökare då ett par nivåer inte går att nå med godkänd ramp. För att kunna möta en framtid med ökade besökssiffror är dessa ytor i starkt behov av till- och ombyggnation.

BESKRIVNING
FÖRSLAG 1

Gestaltning

Tillbyggnaden anpassas till den befintliga byggnaden samt att äldre ej ändamålsenliga och tekniskt undermåliga byggnadsdelar rivs eller byggs om, enligt översiktsfigur. Den gestaltungs-mässiga utformningen kommer att hålla samma enkla formspråk med rena vita volymer som Mjellby Konstmuseum har idag. Den nya huvudentrén med en stor taklanternin blir det nya tillskottet som annonserar muséet på ett tydligt sätt från Kustvägen. Ny belysning hjälper till att förstärka uppfattbarheten av muséet. Konstverket på innergården kommer att byggas in i den nya entréytan och ge dess besökare en välkänd orientering i anläggningen. Alla ytskikt förblir enkla i form av slipade betong-golv och vita väggar som får konsten att tala.

Huvudentré

Mjellby Konstmuseum får en ny luftig centralt placerad huvudentré som annonserar muséet utifrån, likväl som den genom sin centrala placering ger besökaren en god överblick över muséets olika utställningshallar och andra funktioner som enkelt nås från huvudentrén.

Reception/café/mingelyta

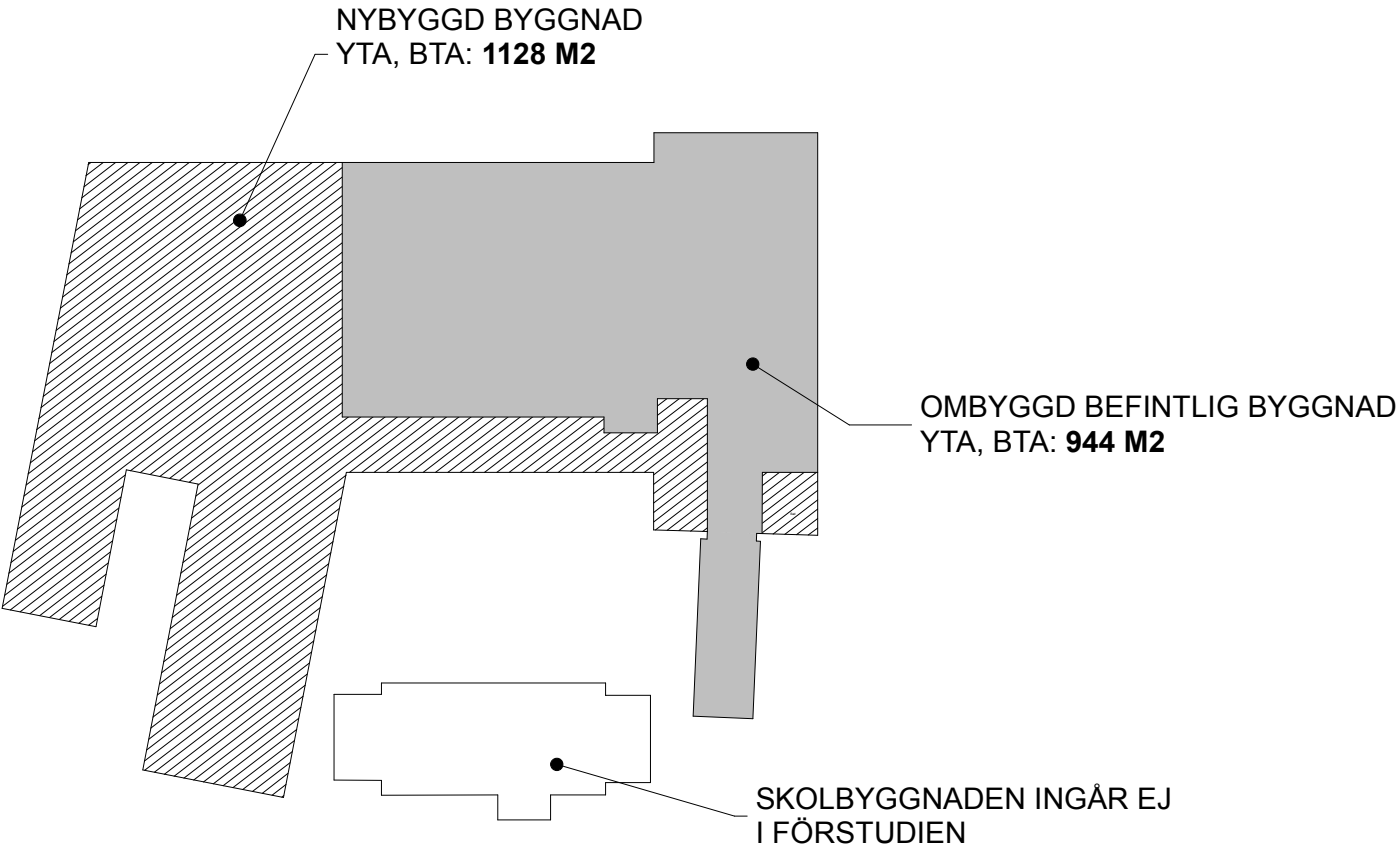
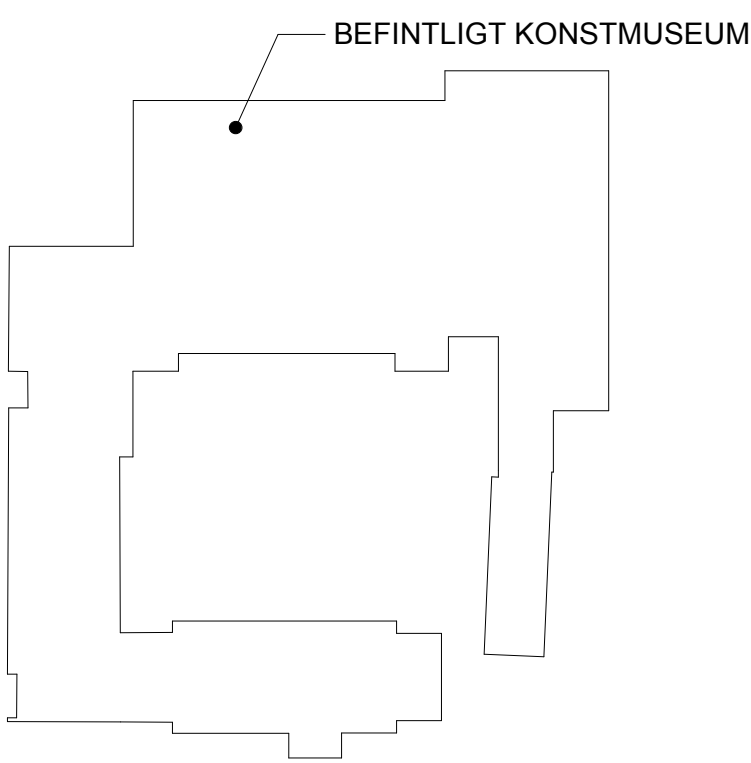
I huvudentrén finns receptionen i direkt anslutning till muséets café som även utgör en lobby/mingelyta dit besökare kan uppehålla sig och förflytta sig mellan utställningshallarna. Härifrån når man även lokaler för barnverksamheten och den härliga kringbyggda gården, Muséets andningshål för lek, luft och som en ypperlig yta för skulpturer. Sommartid kan glasväggen från lobbyn öppnas mot innergården som då blir en del av muséet där olika aktiviteter kan finnas i en gränslös yta mellan ute och inne. Ytan kan erbjuda möjligheter för evenemang som inte nödvändigtvis är knutna till muséets verksamhet. Cafés placering blir en länk in i muséet som är väl synlig utifrån.

Utställningshallarna

Förslag 1 innehåller ett tillskott av ytterligare en ny utställningshall samt att de båda befintliga hallarna får en kraftig uppdatering gällande krav på teknisk standard och säkerhet. Halmstadgruppen-hallen (utställningshall 2) kommer att i princip bli en ny hall på befintlig plats då den befintliga lokalen saknar förutsättningar för att inom befintlig volym uppfylla tekniska och säkerhetsmässiga krav. Den nedsänkta hallen görs tillgänglig genom att golvet höjs i nivå med museets övriga lokaler samt uppdateras tekniskt och säkerhetsmässigt.

Tillbyggnad

Utöver den nya utställningshallen innehåller tillbyggnaden en säker inlastning för konst, konstarkiv, verkstad, förråd för utställningsmaterial, upp- och nedpackning av konst i säker yta, barnateljé samt tekniska utrymmen för pelletspanna och ventilationsanläggning.

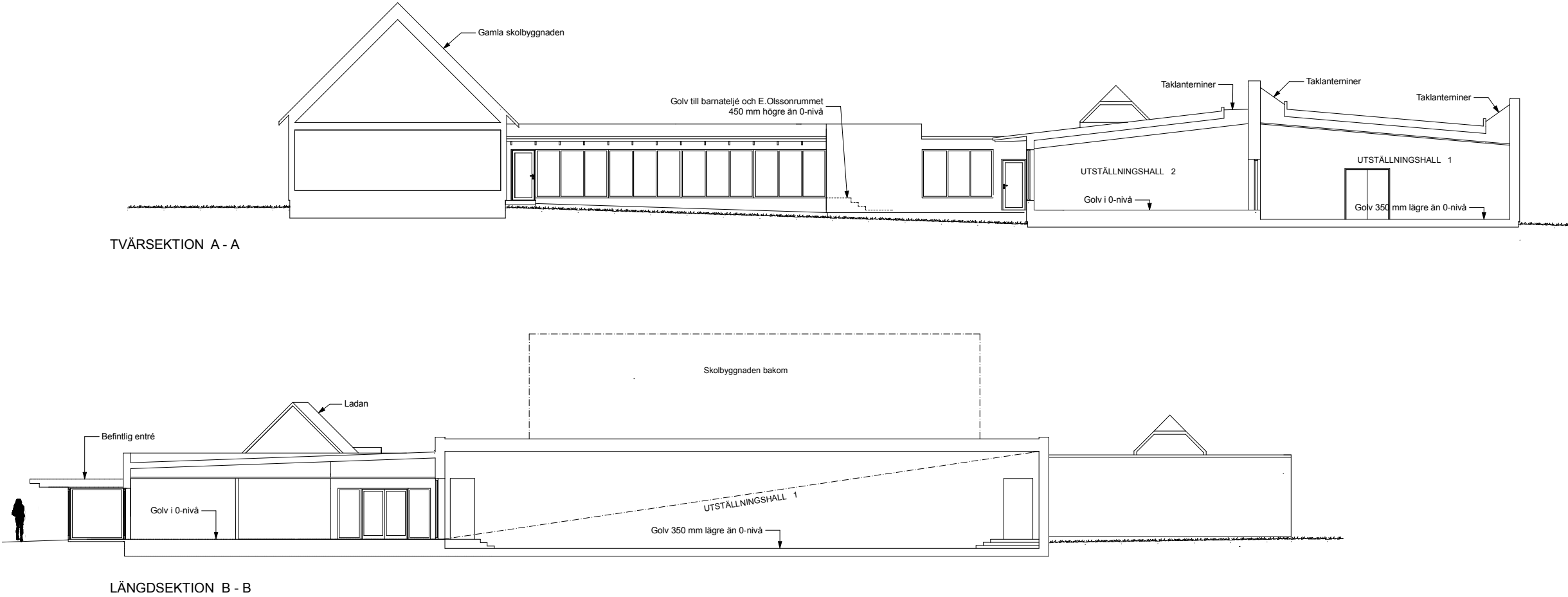
FÖRSLAG 1
UTSTÄLLNINGSYTA TOT: 642 M2 (IDAG TOT 580 M2)

- A VINDFANG
- B RECEPTION / SHOP
- C WC / KAPPRUM
- D KONSTARKIV
- E VERKSTAD
- F CAFÉ / MOTTAGNINGSKÖK /
- G KONTOR / PERSONAL
- H EL-CENTRAL
- I UTSTÄLLNINGSHALL 1
- J UTSTÄLLNINGSHALL 2
- K UTSTÄLLNINGSHALL 3
- L UPP / NEDPACKNING - KONST
- M BARNATELJÉ
- N ERIK OLSSON RUMMET
- O FÖRRÄD - UTSTÄLLNINGSMATERIAL
- P VERKSTAD / MÄLERI
- Q VERKSTAD
- R PELLETSPANNA
- S PELLETSSILO

- BEFINTLIG VÄGG
- NY VÄGG

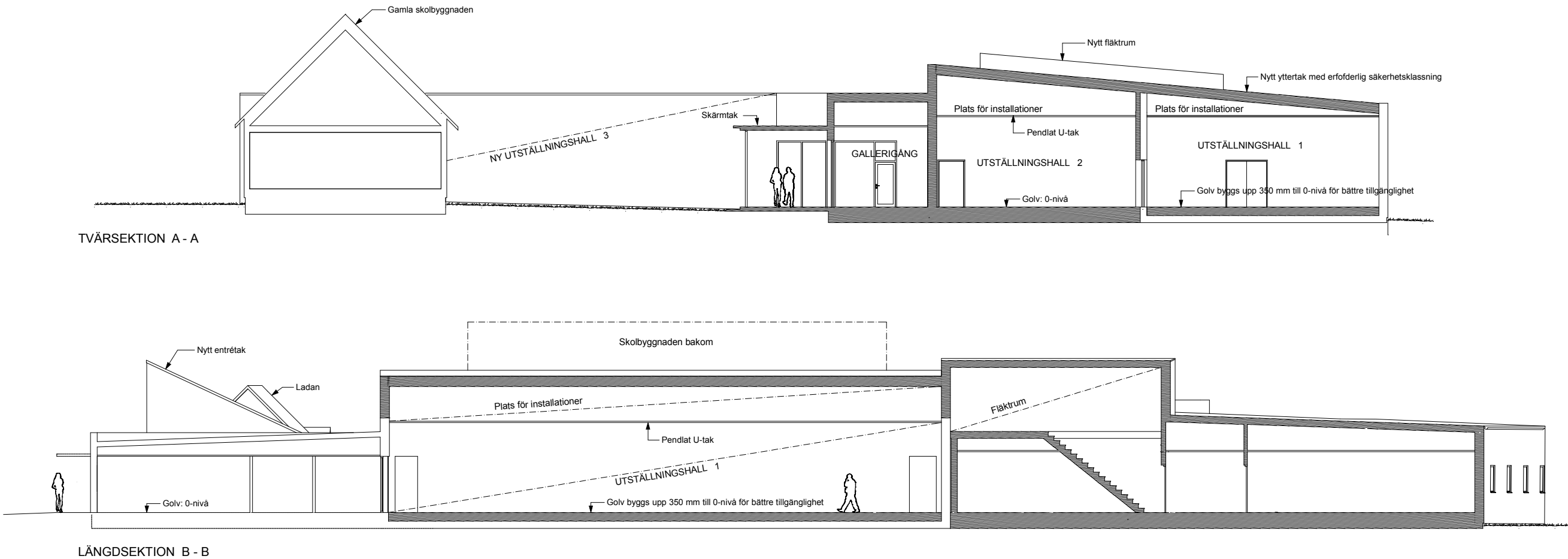

SEKTIONER
BEFINTLIGT

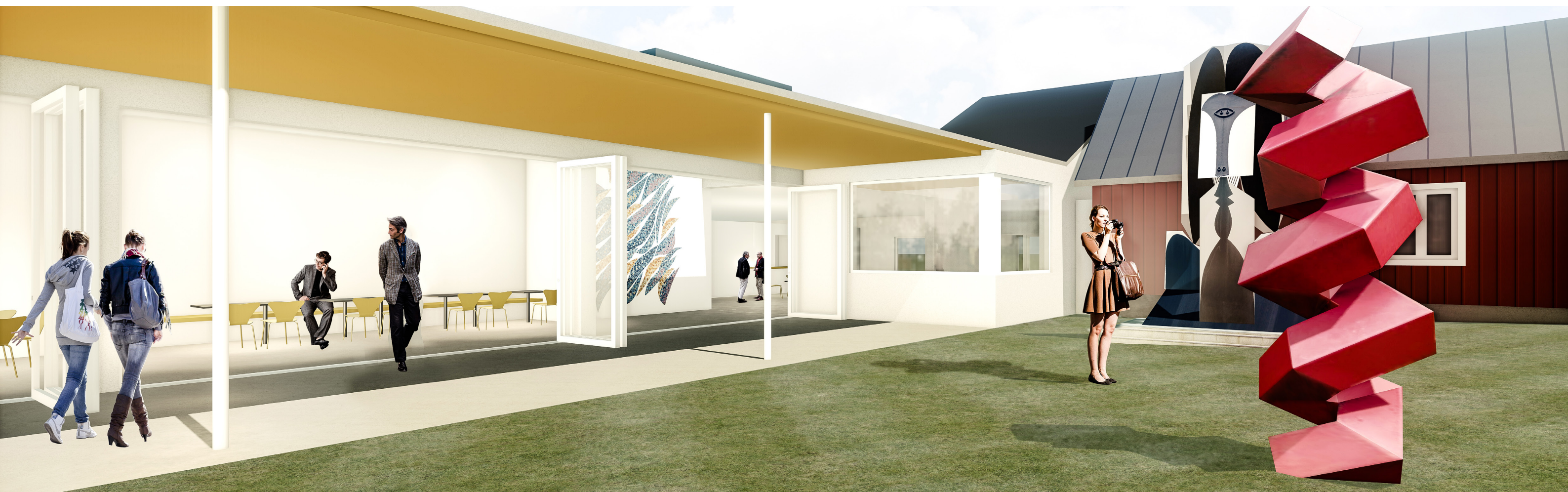

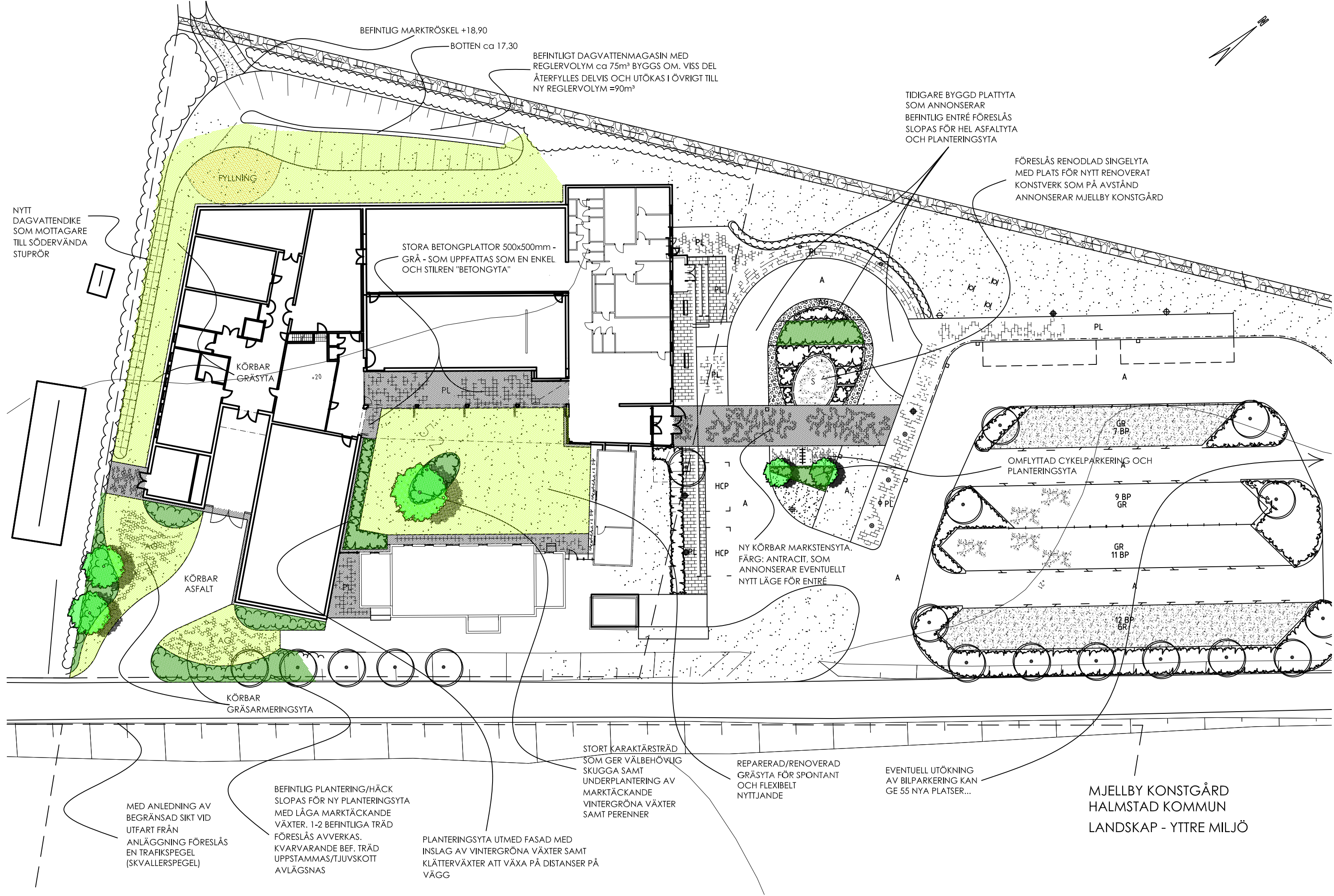
SEKTIONER
FÖRSLAG 1

- BEFINTLIG BYGGNADSDDEL
- NY BYGGNADSDDEL

BESKRIVNING FÖRSLAG 2

Generellt

Ett realiserat förslag 2 ger framtida förutsättningar för en eventuell ombyggnad till den lösning som presenteras i förslag 1.

Gestaltning

Tillbyggnaden anpassas till den befintliga byggnaden samt att äldre ej ändamålsenliga och tekniskt undermåliga delar rivs eller byggs om enligt översiktsfigur. Den gestaltningsmässiga utformningen kommer att hålla samma enkla formspråk med rena vita volymer som Mjellby Konstmuseum har idag. Alla ytskikt förblir enkla i form av slipade betonggolv och vita väggar.

Huvudentré/reception

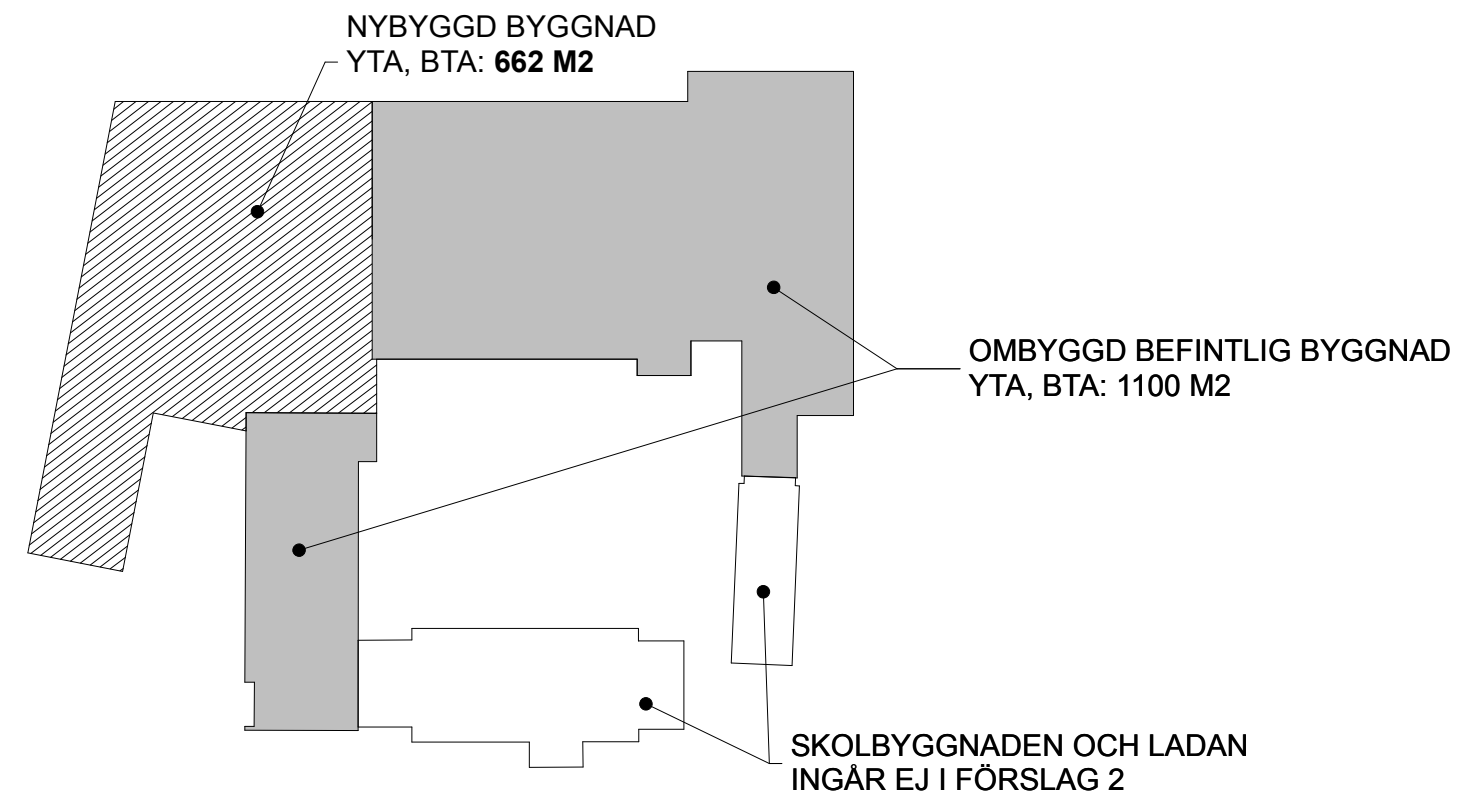
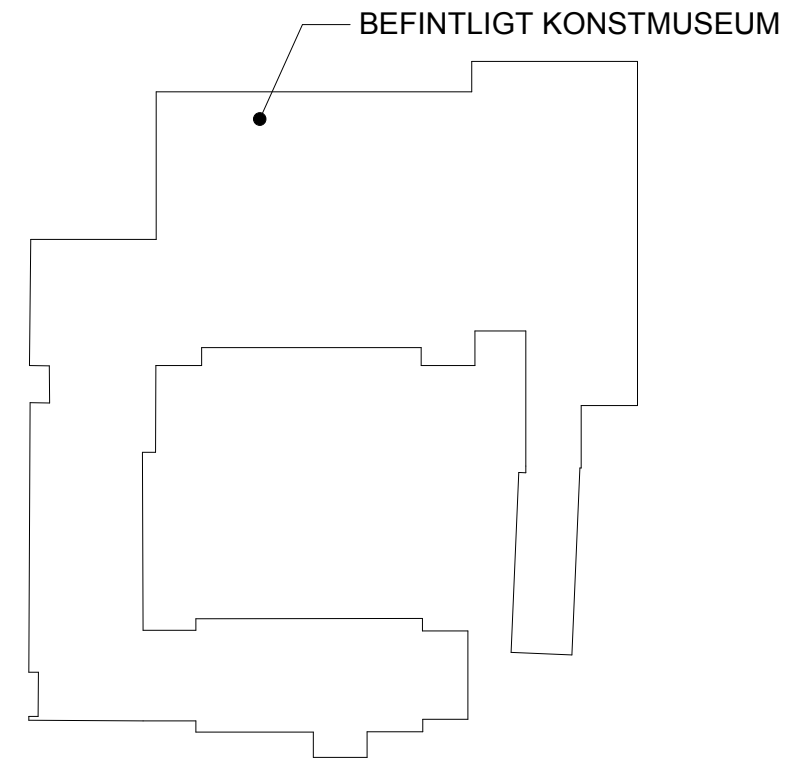
I förslag två bibehålls dagens entré placerad i ett av anläggningens hörn med begränsade möjligheter att inhysa ett ökat publikflöde samt befintligt café.

Utställningshallarna

De båda utställningshallarna får en kraftig uppdatering gällande teknisk standard och säkerhet. Halmstadgruppen-hallen (utställningshall 2) kommer i princip att bli en helt ny hall på befintlig plats, då den befintliga lokalen saknar förutsättningar för att inom befintlig volym uppfylla tekniska och säkerhetsmässiga krav, medan den nyare nedsänkta hallen görs tillgänglig genom att golvet höjs i nivå med muséets övriga ytor samt uppdateras tekniskt och säkerhetsmässigt.

Tillbyggnaden

Den nya tillbyggnaden består av en säker inlastning för konst, konstarkiv, verkstad, förråd för utställningsmaterial, säker yta för upp- och nedpackning av konst, ombyggnad av de mindre utställningshallarna samt tekniska utrymmen för pelletspanna samt ventilationsanläggning.

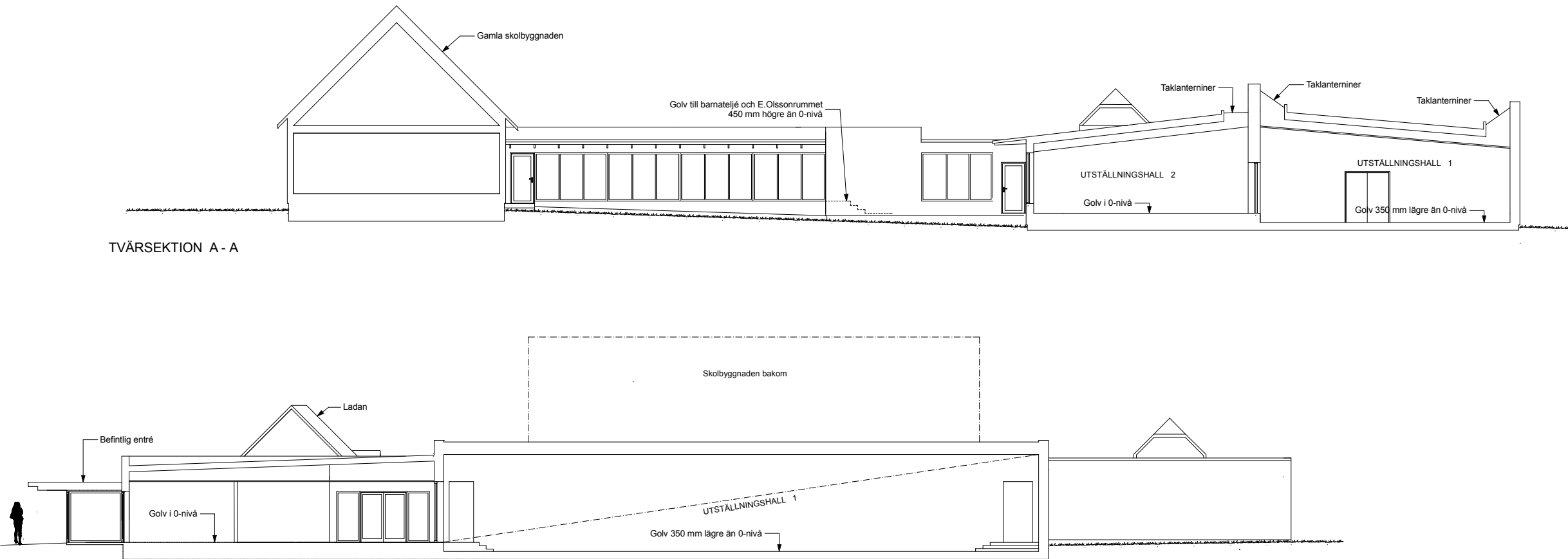
FÖRSLAG 2
UTSTÄLLNINGSYTA TOT: 642 M2 (IDAG TOT 580 M2)

- A VINDFÄNG
- B RECEPTION / SHOP
- C WC / KAPPRUM
- D KONSTARKIV
- E VERKSTAD
- F CAFÉ / KÖK
- G KONTOR / PERSONAL
- H EL-CENTRAL
- I UTSTÄLLNINGSHALL 1
- J UTSTÄLLNINGSHALL 2
- K UTSTÄLLNINGSHALL 3
- L UPP / NEDPACKNING - KONST
- M BARNATELJÉ
- N ERIK OLSSON RUMMET
- O FÖRRÅD - UTSTÄLLNINGSMATERIAL
- P VERKSTAD / MÅLERI
- Q VERKSTAD
- R PELLETSPANNA
- S PELLETSSILO

BEFINTLIG VÄGG
NY VÄGG

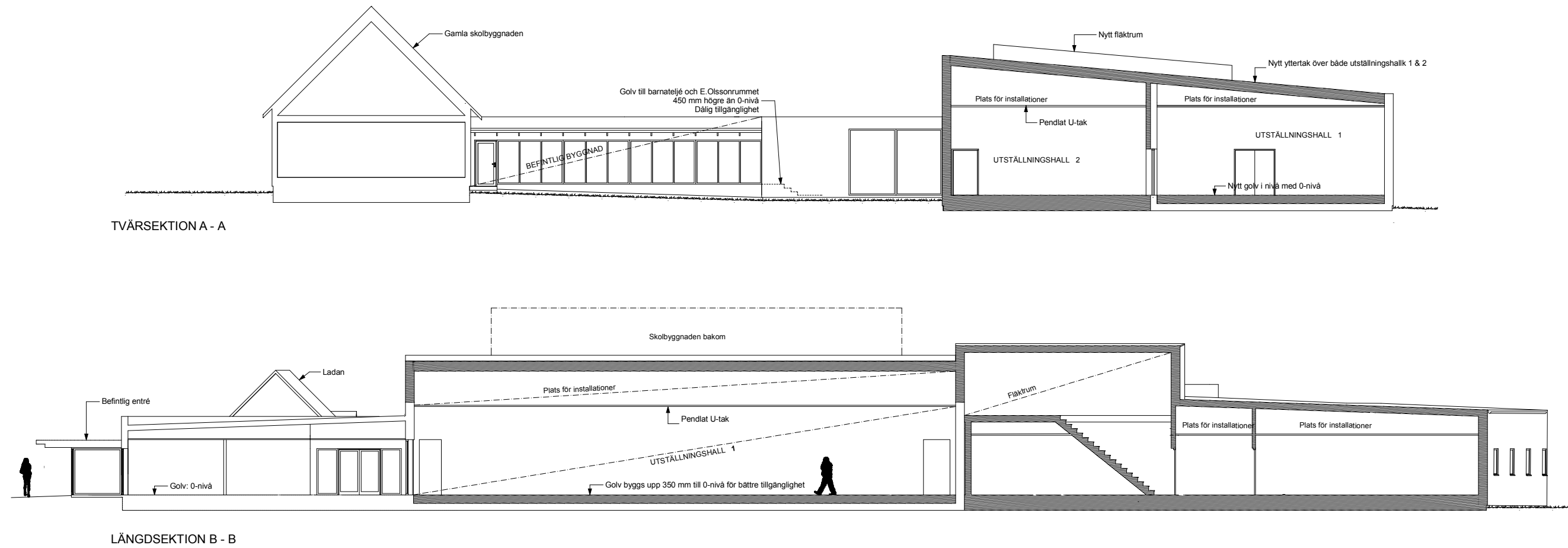

SEKTIONER
BEFINTLIGT

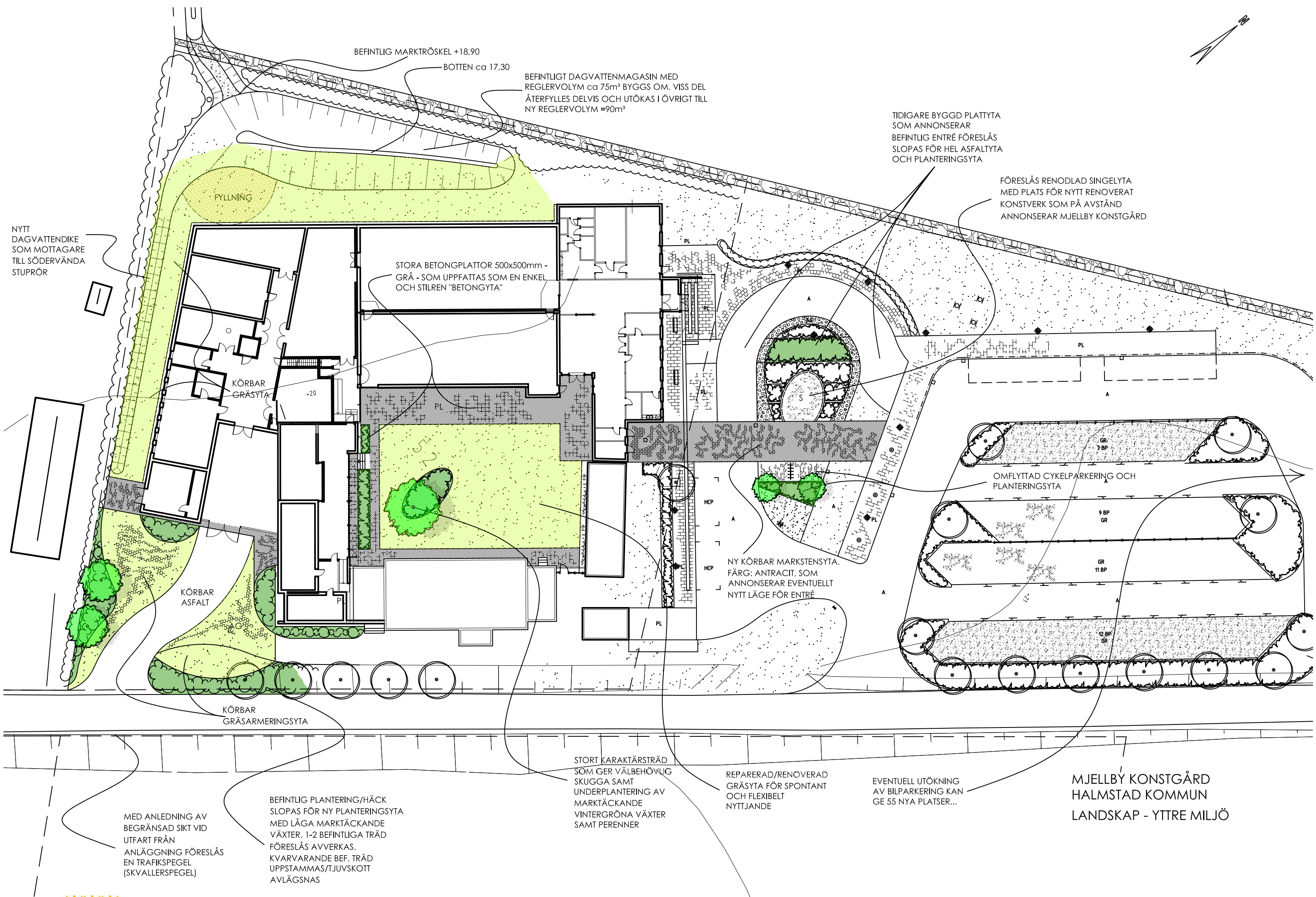

SEKTIONER
FÖRSLAG 2

- BEFINTLIG BYGGNADSDDEL
- NY BYGGNADSDDEL

TEKNISKA SYSTEM

Vatten/Värme/Sanitet, Styrteknik

Systembeskrivning för omfattning av VVS arbeten för Mjellby konstgård.

Värme:

Gemensamt för båda förslag:

Vid utbyggnad av Mjellby konstgård så planeras en ny värmecentral för hela anläggningen. Värmecentralens storlek eller kostnad påverkas inte om det blir förslag 1 eller 2 som blir verklighet.

Den nya värmecentralen kommer att bestå av en ny pelletspanna med tillhörande silo för lagring av pellets. Pelletssilo dimensioneras för att klara värmeförsörjning av förslag 1 under två veckor med dimensionerande effekt. Från värmecentral distribueras värmen vidare med ett vattenburet system för uppvärmning av lokaler och eftervärmning av ventilationsluften.

Huvuddelen av lokalerna värms upp med radiatorer, men där vi av estetiska eller klimatskäl, inte kan använda radiatorer så värms luften med ventilationsluften.

Befintlig värmeproduktion, oljepanna, kommer att rivas i sin helhet. Befintliga radiatorer och ledningssystem sparas i största möjliga mån.

Förslag 1:

I detta förslag kommer värmeanläggningen att bli mest omfattande. Det blir fler nya radiatorer samt mer utbyte av befintlig anläggning.

Förslag 2:

I detta förslag kommer vi att kunna spara betydligt fler radiatorer och delar av befintlig anläggning, främst i entrédel.

Sanitet:

Gemensamt för båda förslag:

Parallellt med detta projekt så kommer Mjellby konstgård att anslutas till kommunalt VA. Det sker genom ny ledningsdragnings till kommunala ledningar vid Heagård. Sanitära installationer kan man i princip sammanfatta på samma sätt som värmen. Varmvatten produceras i ny värmecentral via pelletspannan. Även här så spelar det ingen roll för kostnaderna om det blir förslag 1 eller 2.

Ny kallvattenledning dras utvändigt från ny anslutningspunkt till tillbyggda delar. Tillbyggda delar får nytt spillvatten som också dras utvändigt om den befintliga byggnaden. Dessa ledningar ansluter ny pumpgrop (ingår i VA-projektet).

Befintliga spillvattenledningar anpassas till nya våtenheter.

Förslag 1:

Förslag 1 är mer omfattande i befintliga delar än förslag 2. Här blir det ett nytt kök och nya toaletter. Omfattningen av köket är osäkert, mest troligt måste en fettavskiljare installeras i förslag 1.

Förslag 2:

I förslag 2 så är det begränsad ombyggnad av våtenheter och det är inte något nytt kök. I största möjliga mån anpassas befintliga installationer till ändringar av planlösningen.

Ventilation:

Gemensamt för båda förslag:

I båda förslagen byggs ett nytt fläkttrum på plan 2 i tillbyggnaden. Detta ska försörja alla utställningslokaler samt tillbyggnad. Alla lokaler som kräver styrt klimat utrustas med utrustning för att säkerställa ställda krav.

Förslag 1:

I förslag 1, som är det mest omfattande, så blir det även ett nytt aggregat för entrén samt lada som görs om till butik.

Även köket får ny ventilation som utrustas efter vilken typ av kök som ska byggas.

Förslag 2:

Skilnaden mellan förslag 2 och 1 är att befintligt aggregat för entré och administration i största möjliga mån anpassas till de ändrade planlösningar som görs.

Installationer för lada utgår.

Förslag 2 har mindre yta för utställning vilket sparar kostnader för klimatåtgärder.

Styr och övervakning:

Förslag 1:

Befintlig styr rivs och ersätts med ny, då all befintlig utrustning i princip utgår. Alla nya VVS-tekniska utrustningar får helt ny styr, vilket då kan upphandlas fabrikatlöst. Detta gynnar konkurrensen och blir förmodligen billigare.

Förslag 2:

Här kan befintlig styr sparas i väldigt begränsad omfattning. Mest troligt kommer all styr även i detta förslag att kasseras och ny installeras. Dock blir det i så fall i mer begränsad omfattning än i förslag 1.

EI

Systembeskrivning för omfattning av elsystemen för Mjellby konstgård.

Kraft och belysning:

Mjellby Konstmuseum planerar en anpassning av sina lokaler i form av två förslag. Anpassningarna avser ett utvecklingsförslag samt ett grundförslag och benämns förslag 1 och 2 nedan för att beskriva eventuella skillnader gällande el-systemen. Den befintliga lokalen är av standarden att oavsett vilket förslag som väljs innebär det att el, tele, säkerhet mm. måste ses över, och ny installation utförs som komplement till den mindre del befintliga installationer som kan behållas. Avsikten är att kunna uppfylla de krav som ställs på lokalerna och dess funktion.

Befintlig el-servis flyttas och placeras inne i byggnaden istället för som nu i skåp mot vägg intill huvudentré. Detta dels eftersom den behöver utökas men även för att det skapar en renare miljö vid entrén för besökare. För övrigt monteras nya gruppcentraler i byggnaden utförda efter dagens säkerhetskrav. Installationer utformas generellt så att energibehovet begränsas genom låga värmeförluster, effektiv värmeanvändning och effektiv elanvändning.

En befintlig solcellsanläggning på tak ses över och behålls men justeringar utförs för att anpassa den till byggnationerna.

Kanalisation utförs i förslag 2 med infällda rör och stegar ovan undertak. Befintlig kanalisation kommer att nyttjas om möjligt i första hand innan ny förläggs. I förslag 1 kommer ny kanalisation att skapas.

Belysningen i förslag 1 kommer att ersättas med helt nya belysningsarmaturer i samtliga lokaler medan man i förslag 2 bibehåller armaturer i vissa rum. utomhusbelysning i mark som stolpbelysning ska dock inte bytas i något av alternativen.

Vid nya uteplatser monteras belysning i tak eller på vägg och en viss mängd fasadbelysning monteras för att ge en ljus fasad.

I utställningshallar kommer belysning skapas så att en god och diskret allmänbelysning ger ett jämnt och bländfritt ljus. Det kommer även finnas en flexibel belysning i form av riktbara strålkastare runt om hela utställningshallarna som ska vara lätt att anpassa till olika utställningar. Belysningen kommer att styras genom ett system som ger stora möjligheter att reglera ljuset upp och ner men även att via enkla knapptryck kunna få förinställda ljusbilder i rummen.

Eluttag/anslutningar monteras i omfattning enligt svensk standard samt där specifik utrustning som kräver elanslutning är placerad, kan vara kopiator, dörrautomatik mm. i utställningshallar placeras uttag efter önskemål och på ett flexibelt sätt så att förändringar är lätta att utföra.

Tele- och säkerhetssystem:

Befintlig teleanslutning till byggnaden behålls.

datauttag placeras ut för trådlöst nätverk, samt vid specifika placeringar där utrustningar kräver det samt vid arbetsplatser.

I förslag 2 kommer befintliga telestativ nyttjas och kompletteras vid behov medan man i förslag ett kommer att arbeta med nya stativ för säkerhet och tele.

Nytt brandlarm monteras i byggnaden enligt för projektet upprättad brandskyddsdokumentation.

Inbrottslarm och passage utförs enligt skyddsklass tre i de delar som markerats på ritningar. Anläggningarna utförs även enligt de krav som ställs i kammarkollegiets krav 2016:1.

Konstruktion

Konstmuseet består av flera olika byggnader, bl.a. en gammal skola med okänt byggnadsår. Den första utbyggnaden byggdes mot väster från skolan räknat år 1982, den innehåller idag barnateljé, arkiv och utställning av Erik Olsson. 1988 byggde man till ytterligare en vinkelbyggnad åt nordost, kupolrummet och utställningshall 2. En ytterligare utökning skedde 1997 mot nordväst och nordost. Denna tillbyggnad innehåller utställningshall 1, entre, reception, arkiv, wc, kontor och café. För översikt, se ritning befintlig planlösning sid 6.

De aktuella om- och tillbyggnadsförslagen 1 & 2, innebär att hela eller stora delar av tillbyggnaden som gjordes 1988 måste rivas. Detta beroende på att takhöjden behöver ökas, framförallt för att göra plats till nya installationer för ventilation och El. Vidare uppfyller tillbyggnaden ej aktuella säkerhetskrav. Även taket på utställningshall 1. behöver rivas. I förslag 1 rivs hela tillbyggnaden från 1982. I förslag 2 sparar man byggnadsdelarna från 1982 och river resterande delar. Den del som då behålles är i dåligt skick och måste därför ses över pga. läckage ifrån taket. Detta är också den största skillnaden konstruktivt mellan förslag 1 och förslag 2.

De åtgärder som krävs är följande:
För tillbyggnaden från 1997 i utställningshall 1, rivs tak av håldäck inkl. lanterniner. Därefter förlängs stålstommen och ett lätt tak med limträbalkar som stomme monteras vid. Taket papptäcks på ovansidan och beklädes med gips på undersidan. På undersidan mellan limträbalkar och glespanel monteras 2 mm stålplåt. I utställningshall 1 höjs golvet till nivå lika intilliggande golv. Detta utförs med uppbyggnad av cellplast som täcks med 100 mm armerad betong. I golvet monteras vattenburen golvvärme.

För utställningshall 2 gäller för båda förslagen att både väggar och golv rives. Väggarna rivs eftersom dessa ej klarar tillkommande laster, golvet av samma orsak. Dessutom är bef. golv fullt med sprickor. Att belasta golvet ytterligare är därför ingen möjlighet. Nytt armerat betonggolv utförs med kantförstyvad grundplatta. I golvet monteras vattenburen golvvärme. Taket utförs lika det nya taket för tillbyggnaden från 1997 i utställningshall 1. Nya väggar skall utföras i stenmaterial alternativt med stålregelstomme som kompletteras med 2 mm stålplåt bakom invändig beklädnad.

Kalkyl

Till grund för kalkylen ligger framtagna A-handlingar på båda förslagen, konstruktionsförslag, utredning brand, samt gällande säkerhetskrav.

Installationer framtagna av respektive projektör.
Kostnadsläge 2017-07

Kalkylssiffrorna bedöms som grova utifrån det material som finns framtaget.

Förslag 1: 40 Miljoner, bedömd osäkerhetsfaktor 15%

Förslag 2: 25 Miljoner, bedömd osäkerhetsfaktor 15%